

Podle ustanovení § 8, odst. 3 zákona ze dne 21. března 1929, č. 31 Sb. z. a n. nesmí doba náhradního trestu na svobodě za nedobytný trest peněžité, kterou je podle odst. 1 tohoto zákonného ustanovení stanoviti podle zavinění, a to za každých 10 až 100 Kč uloženého trestu na penězích jedním dnem trestu na svobodě, při odsouzení za přešupek nikdy přesahovati čtrnácte dní. Pokud tedy krajský soud zmíněným rozsudkem stanovil dobu náhradního trestu na svobodě za nedobytný trest peněžité při odsouzení za přešupek podle § 477 tr. z. dobou delší čtrnácte dnů, totiž tří měsíců, porušil zákon v ustanovení § 8, odst. 3 zák. č. 31/1929 Sb. z. a n. Bylo proto podle §§ 33, 292 tr. ř. o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona uznati právem, jak se stalo.

Čís. 6158.

I stručné zprávy (výťahy) o veřejných jednáních sněmu mohou po případě požívatí beztrestnosti podle § 28, posl. odst. zákona o tisku.

Je-li zpráva rozšířena (doplněna) vlastními úvahami a závěry zpravodajovými, které nejsou obsaženy v řeči pronesené při veřejném sněmovním jednání, nelze ji pokládati za věrně pravdivou ve smyslu § 28, posl. odst. zákona o tisku.

(Rozh. ze dne 14. března 1938, Zm I 137/38.)

Obžalovaný, odpovědný redaktor periodického tiskopisu, byl soukromým žalobcem viněn z přečinů urážky, pomluvy a utrhaní na cti podle §§ 1, 2, 3 zákona čis. 108/1933 Sb. z. a n., jichž se dopustil tím, že po předchozím přečtení dal v periodickém tiskopisu, jehož je odpovědným redaktorem, vědomě uveřejniti článek, dotýkající se urážlivě soukromého žalobce. Obžalovaný se v trestním řízení hájil mimo jiné i tím, že pozastavený článek je pravdivou zprávou z poslanecké sněmovny, kde poslanec N. prý skutečně přednesl v rozpravě sdělení toho rázu, jaká jsou obsažena ve stíhaném článku. **N a l é z a c í s o u d s r o v n a v obsah článku s příslušným těsnopiseckým zápisem o oné schůzi poslanecké sněmovny, v níž mluvil poslanec N., dospěl k závěru, že obsah a smysl inkriminovaného článku podává věrný obraz o řeči poslance N. ve sněmovně a že tudíž je obžalovaný beztrestný podle § 28, posl. odst. zákona čis. 6/1863 ř. z.; proto byl obžalovaný podle § 259, čis. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby.**

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti soukromého žalobce, zrušil napadený rozsudek a uložil nalézacímu soudu, aby ve věci znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti, dovolávající se číselně důvodů zmatečnosti podle čis. 5, 9 a) a b) § 281 tr. ř., nelze upřítí oprávněnost, pokud s hlediska hmotněprávního napadá závěr nalézacího soudu, že jde o zprávu beztrestnou podle § 28, odst. 4 zák. čis. 6/1863 ř. z. Podle zjištění

nalézacího soudu se v řeči poslance N. pronesené ve sněmovně nevy-
skytují výrazy »špicloval, špehoval a naslouchač«.

Napadený rozsudek, zjistiť obsah řeči uvedeného poslance, došel
k závěru, že těmito výrazy je jen přiměřeně a dovoleně kritisována a
pouze jinými slovy označena činnost soukromého žalobce, jak byla ve
sněmovně vyličená. Ježto předpis § 28, odst. 4 zák. čís. 6/1863 ř. z. ne-
vyžaduje, aby zpráva byla doslovná, nýbrž stačí k beztrestnosti, aby
byla pravdivě podána, a ježto v souzeném případě uvedená kritika ob-
sažená v článku byla odůvodněna činností soukromého žalobce vyli-
čenou ve sněmovně, pokládá nalézací soud uveřejnění stíhaného článku
za věrně pravdivou zprávu o veřejném jednání sněmu podle uvedeného
zákonného ustanovení.

Tomuto výroku nalézacího soudu vytýká zmateční stížnost s hle-
diska § 281, čís. 9 a) tr. ř. právní mylnost, poukazujíc na to, že uve-
řejněný článek není věrně pravdivou zprávou o veřejném jednání Ná-
rodního shromáždění, neboť se od ní odchyľuje jak oněmi částmi, v nichž
jsou uvedeny závěry o činnosti soukromého žalobce a v nichž jest ozna-
čován za špicla, vyzvědače a naslouchače, tak i ostatním obsahem po-
zastaveného článku.

V tomto směru je přisvědčiti zmateční stížnosti.

Již napadený rozsudek uvedl, že se zpráva odchyľuje svým obsa-
hem od pronesené řeči, obsahuje-li výroky »špicl, vyzvědač a naslou-
chač«. Než i dalším svým obsahem liší se zpráva v mnohých směrech
od pronesené řeči poslance N., a to v těchto bodech: — — — (Pozn.
redakce: V dalším následoval podrobný výpočet těchto odchylek.)

Z tohoto srovnání stíhaného článku s řečí skutečně pronesenou, je-
jichž znění obsahem spisů osvědčené nalézací soud zřejmě předpokládá,
je zjevno, že k řeči byly přidány závěry, jimž sluší odepřiti výsadu věrně
pravdivých zpráv ve smyslu § 26, odst. 4 tisk. z., zejména platí to též
o celém úvodu článku až k slovům »Der Fall P. stellt sich . . . folgender-
massen dar:«.

Po této stránce se k odůvodnění tohoto stanoviska blíže uvádí:

Nalézací soud sice správně praví, že věrně pravdivou zprávou o ve-
řejných jednáních sněmů není jen doslovná zpráva. I stručné zprávy
(výťahy) mohou za okolností případu požívatí beztrestnosti podle uve-
deného předpisu (Lienbacher: Praktische Erläuterungen des Oest. Press-
gesetzes, 1868, str. 60; Sládeček: Tiskové právo trestní a policejní, str.
358; Altmann, II., str. 1342).

V souzeném případě se však nesmí přehlédnouti, že jde o otázku,
zda lze za věrně pravdivou pokládati zprávu ještě tehda, jde-li o roz-
šířenou (doplněnou) zprávu, k níž přidal zpravodaj ještě své kritické
poznámky (úvahy, závěry, vývody).

Účelem uvedeného zákonného předpisu není, aby byla veřejnému
tisku propůjčena výsada, podle níž by mu bylo umožněno uveřejniti vše,
co se stalo předmětem rokování ve sněmu, v té či oné formě libovolně

sestrojené, nýbrž jde o výsadu obecenstva, jemuž má býti tiskem učiněn přístupným obsah rokování sněmu, aby se mohlo informovati o jeho průběhu a sledovati vystoupení jím zvolených poslanců, po případě o výsadu zákonodárných sborů nebo jejich členů (rozh. čís. 3038 Sb. n. s.). Ježto jde o speciální předpis, lze jej vykládati jen přesně (rozh. čís. 4145 víd. sb.), nikoliv extensivně (rozh. čís. 3466 Sb. n. s.).

Posuzuje-li se otázka věrné pravdivosti zprávy s těchto hledisek, nelze za takovou pokládati zprávu, jež byla doplněna vlastními úvahami a závěry zpravodajovými, které nejsou obsaženy v řeči pronesené poslancem při veřejném jednání sněmovním (Sládeček: Tiskové právo trestní a policejní, str. 358; Finger, I, 1912, str. 675; Liszt: Lehrbuch des öster. Pressrechts 1878, str. 221).

V souzeném případě byl článek poukazující na obsah řeči pronesené v poslanecké sněmovně upraven tak, že byl k němu nejen připojen úvod a závěr, v nichž se zcela samostatně kritisuje činnost soukromého žalobce vylíčená v poslanecké sněmovně, nýbrž byla i jeho část, jež byla označena jako zpráva o sněmovním jednání, doplněna způsobem nahoře uvedeným. Nelze proto uvedený článek ani v této části pokládati za věrně pravdivou zprávu o veřejném jednání sněmovním podle § 28, odst. 4 zák. čís. 6/1863 ř. z.

Otázka, zda obsah řeči opravňoval zpravodaje k takovým závěrům (k odůvodněné kritice), je již otázkou, kterou je řešiti v rámci otázky beztrestnosti podle § 6, odst. 2 zák. o ochr. cti.

Čís. 6159.

Jde o nepřímé pachatelství, dal-li pachatel, znaje křivost obvinění, bezelstným advokátem sepsati a podati žádost o obnovu, v níž je jiná osoba křivě obviňována ze zločinu křivého svědectví.

Nepřímý pachatel je stejně trestný jako pachatel přímý.

(Rozh. ze dne 14. března 1938, Zm I 207/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem křivého obvinění podle § 209 tr. z.

D ů v o d y:

Zmatečnou stížnosti, opřené o důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5, 9 a) tr. ř., nelze přiznati úspěch.

Rozsudek není stížen zmatkem spisového odporu podle § 281, čís. 5 tr. ř. Zmatečnou stížnost se naopak sama ocitá v rozporu se spisy, pokud tvrdí, že žádost za obnovu trestního řízení proti stěžovateli pod č. Tk